

Core Module 6 : สันติ สมานฉันท์และความเป็นมนุษย์

โครงการอบรมเครือข่ายร่วมพัฒนาศักยภาพผู้นำสุขภาวะแนวใหม่ (คศน.)

หัวข้อย่อย

“การวิเคราะห์และการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้ง”

(Conflict Analysis & Transformation)

อริษฐานัน คงทรัพย์ และชาญชัย ชัยสุขโกศล
ศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล

28-29 มิถุนายน 2554

Outline

- ทำความเข้าใจ "ความขัดแย้ง" และ "สันติวิธี"
- วิธีเผชิญความขัดแย้ง
- วิธีวิเคราะห์ความขัดแย้ง
- การแปลงเปลี่ยนความขัดแย้ง

ทำความเข้าใจ “ความขัดแย้ง”

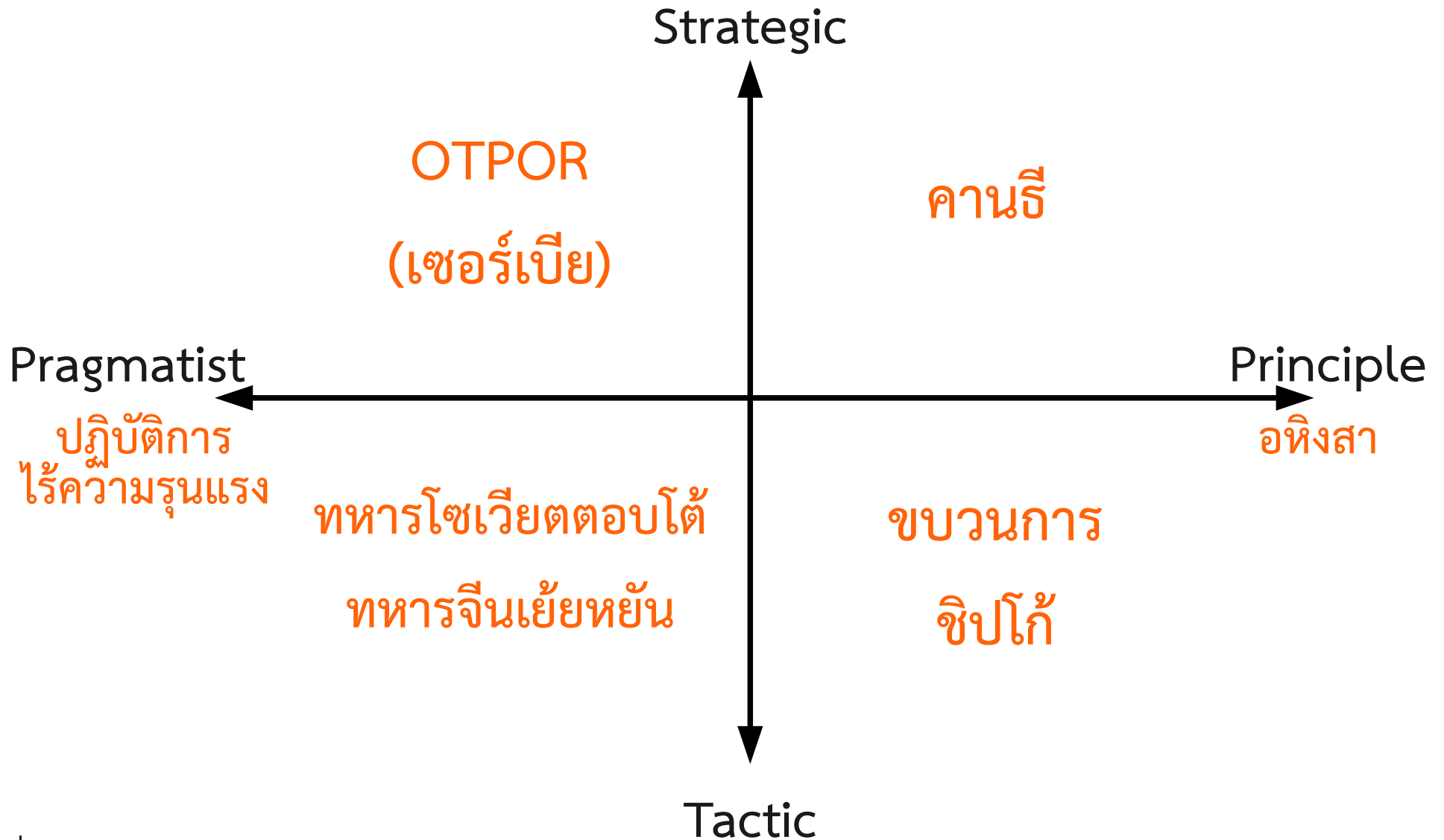
- ความขัดแย้ง → ความรุนแรง ??
  - ป้องกันความขัดแย้ง (สำนัก conflict prevention)
หรือ ป้องกันความรุนแรง ??
- ความขัดแย้งแฝงเร้น vs ความขัดแย้งปรากฏ
- ความขัดแย้ง : บันทอน vs สร้างสรรค์
  - แปลงเปลี่ยนความขัดแย้ง → รูปแบบที่สร้างสรรค์ได้
(สำนัก conflict transformation)
- ทางแพร่ง (dilemma) & ข้อพิพาท (dispute)

ทำความเข้าใจ “สันติวิธี”

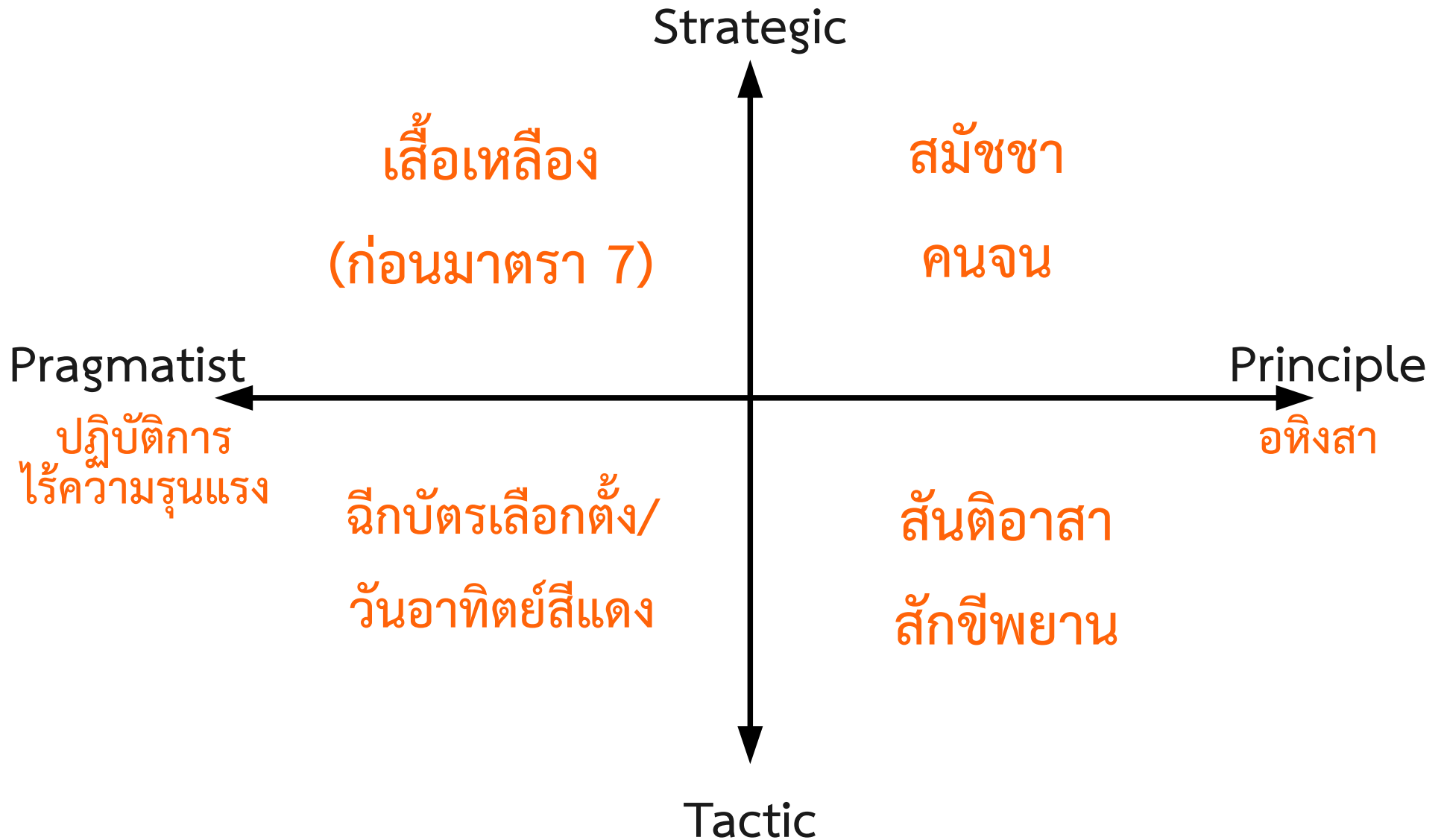

- สันติวิธี $\neq$ นิ่งเฉย ไม่ทำอะไร;
- สันติวิธี => ทำอะไรบางอย่าง แต่ทำโดยไม่ใช้ความรุนแรง
- ใช้สันติวิธีแล้ว ไม่จำเป็นที่ฝ่ายตรงข้ามจะตอบโต้ด้วยสันติวิธี
- สันติวิธี ไม่จำเป็นต้องได้ผลเสมอไป ขึ้นอยู่กับ :
  - การวิเคราะห์ & ทำความเข้าใจสถานการณ์ + จินตนาการ
  - ต้องมีวินัย มีการฝึกฝน และมีการจัดตั้งอย่างดี

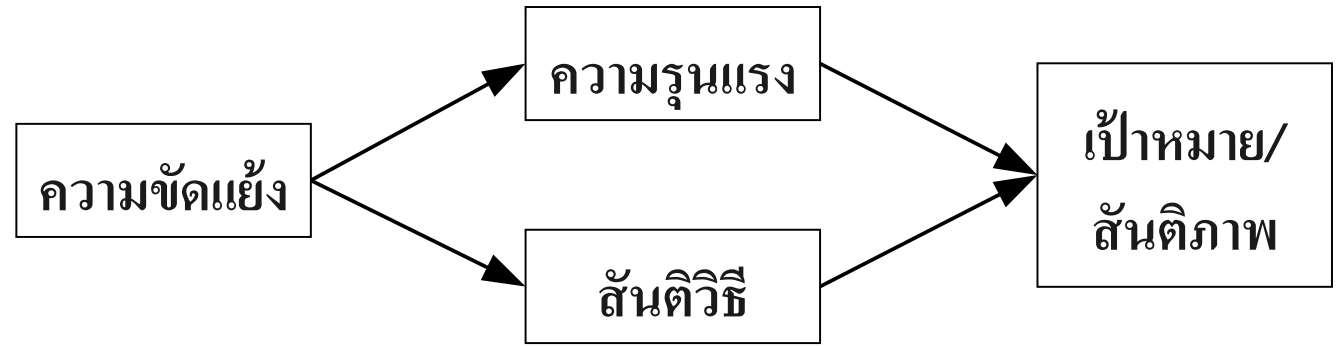
ความหลากหลายของสันติวิธี

ความหลากหลายของสันติวิธี (กรณีไทย)

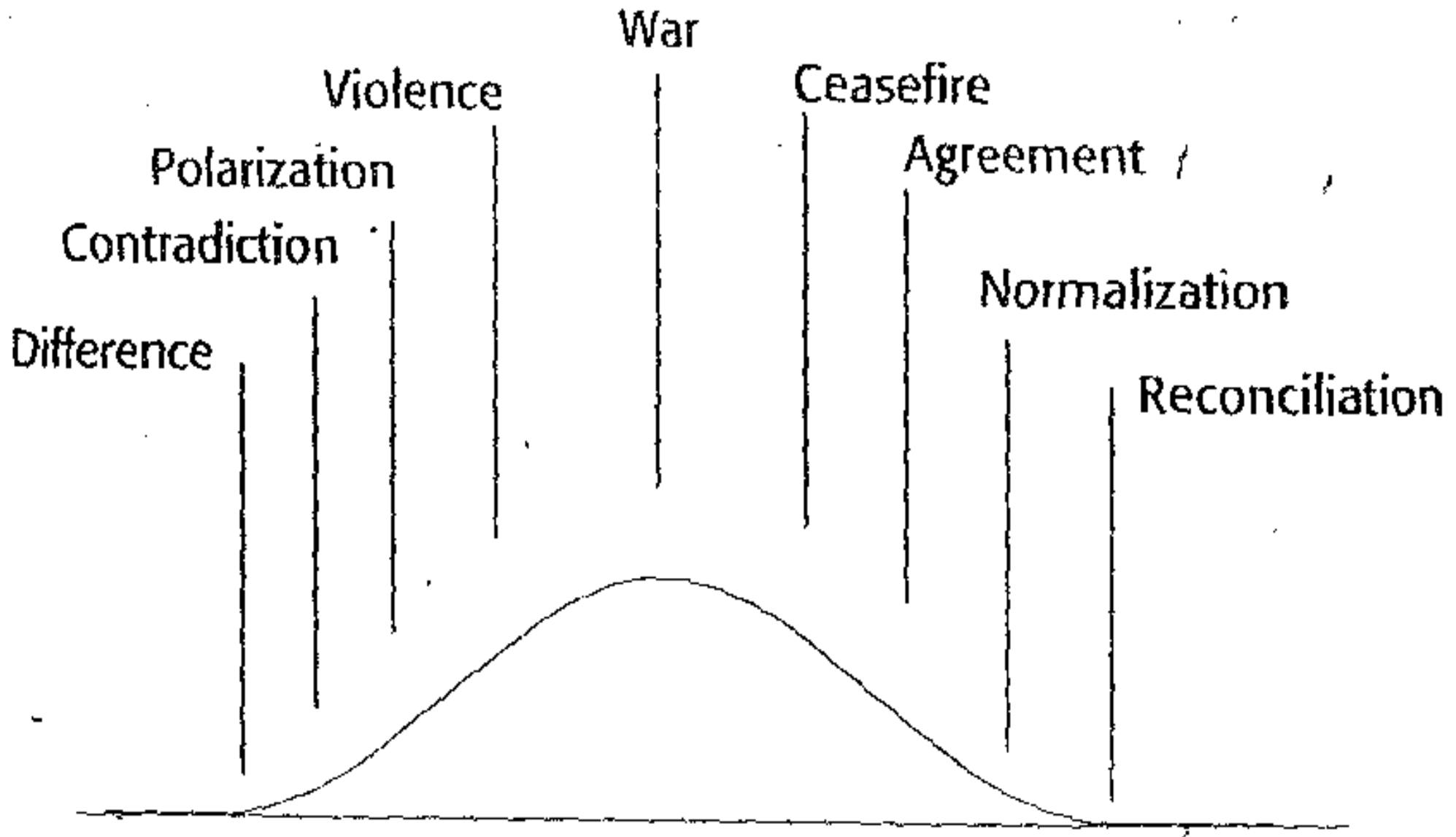

แผนผังสันติวิธี

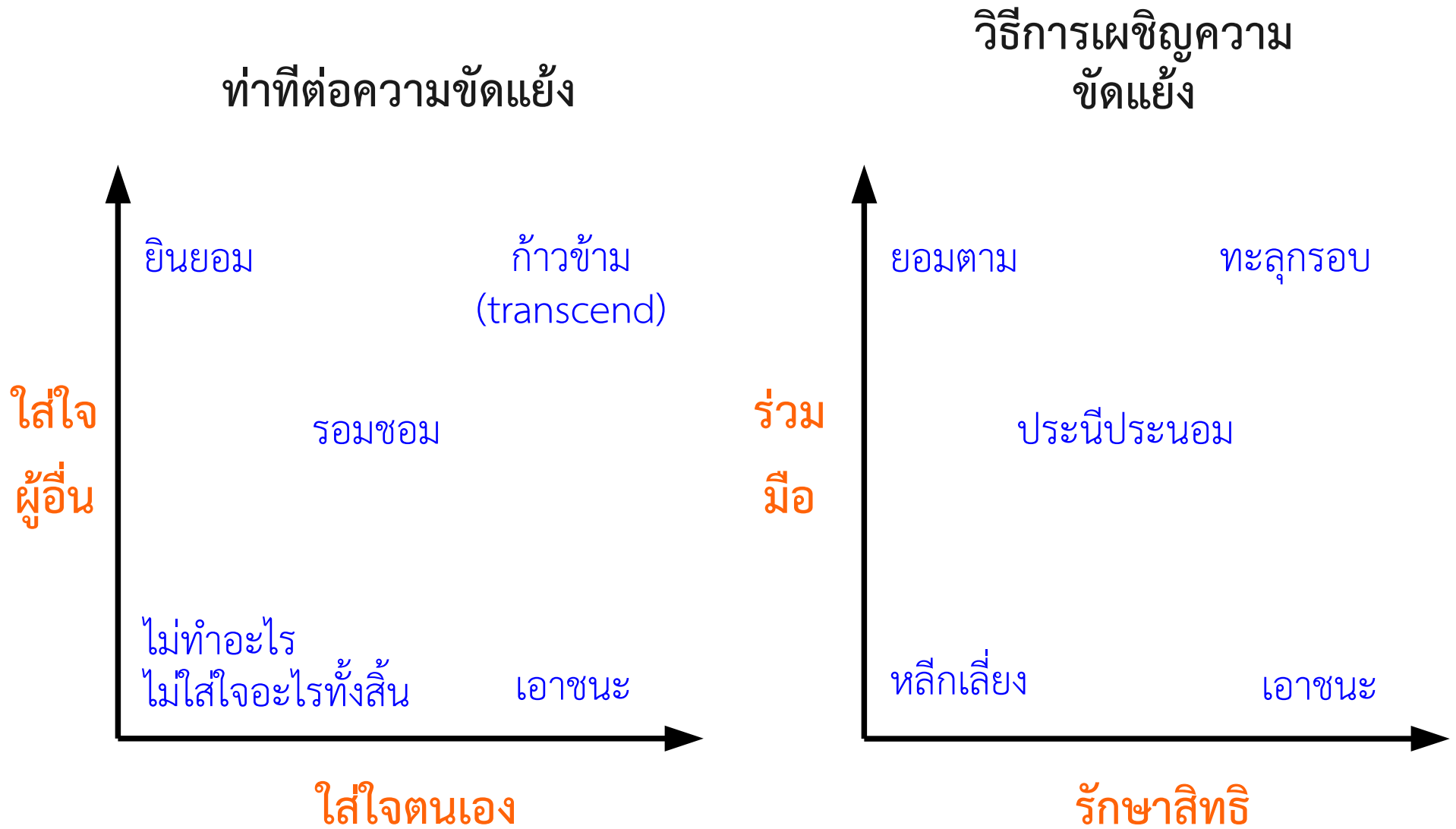
แผนที่ความขัดแย้ง : คำที่มักได้ยิน

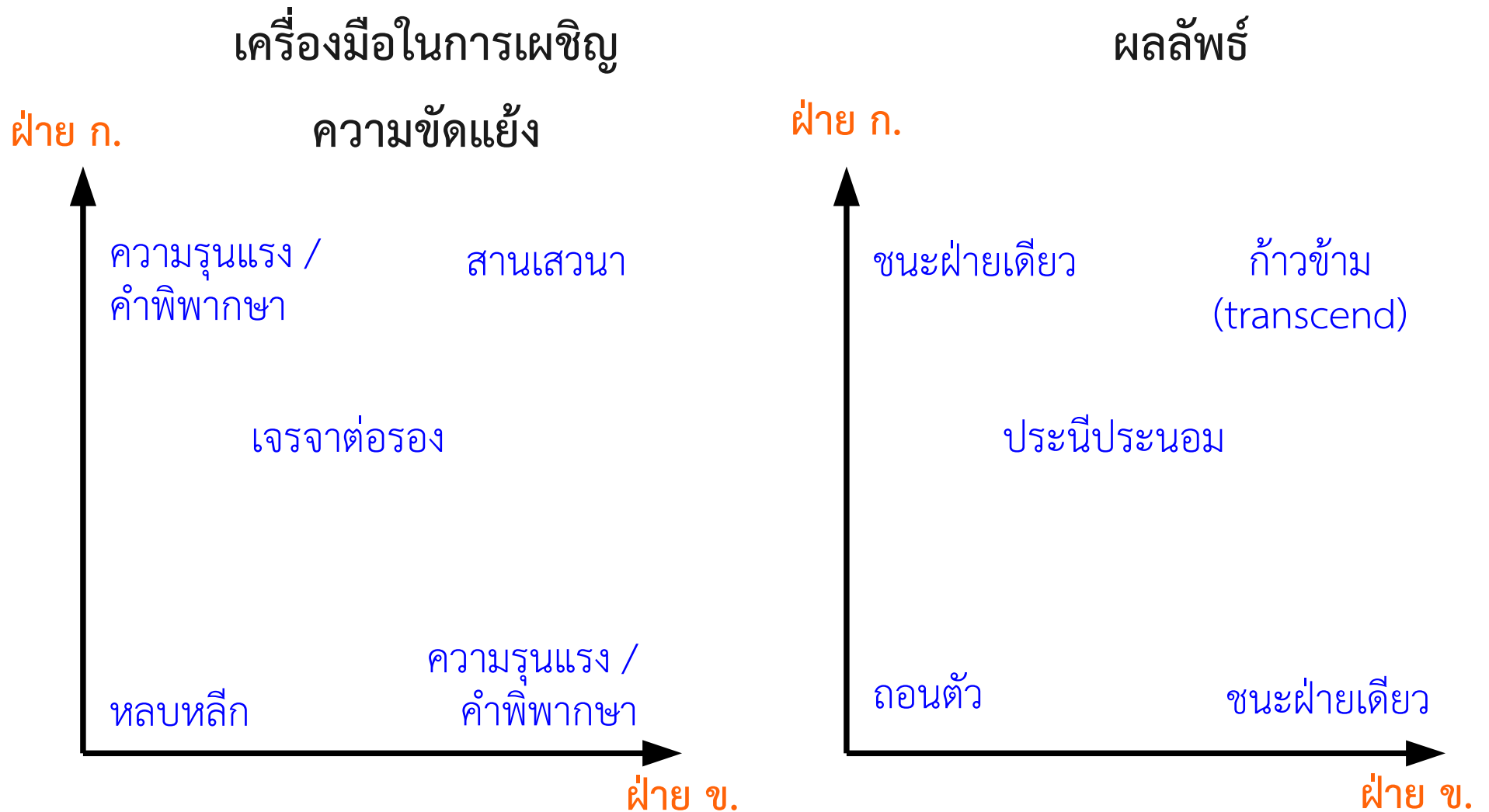

การเผชิญความขัดแย้ง (1)

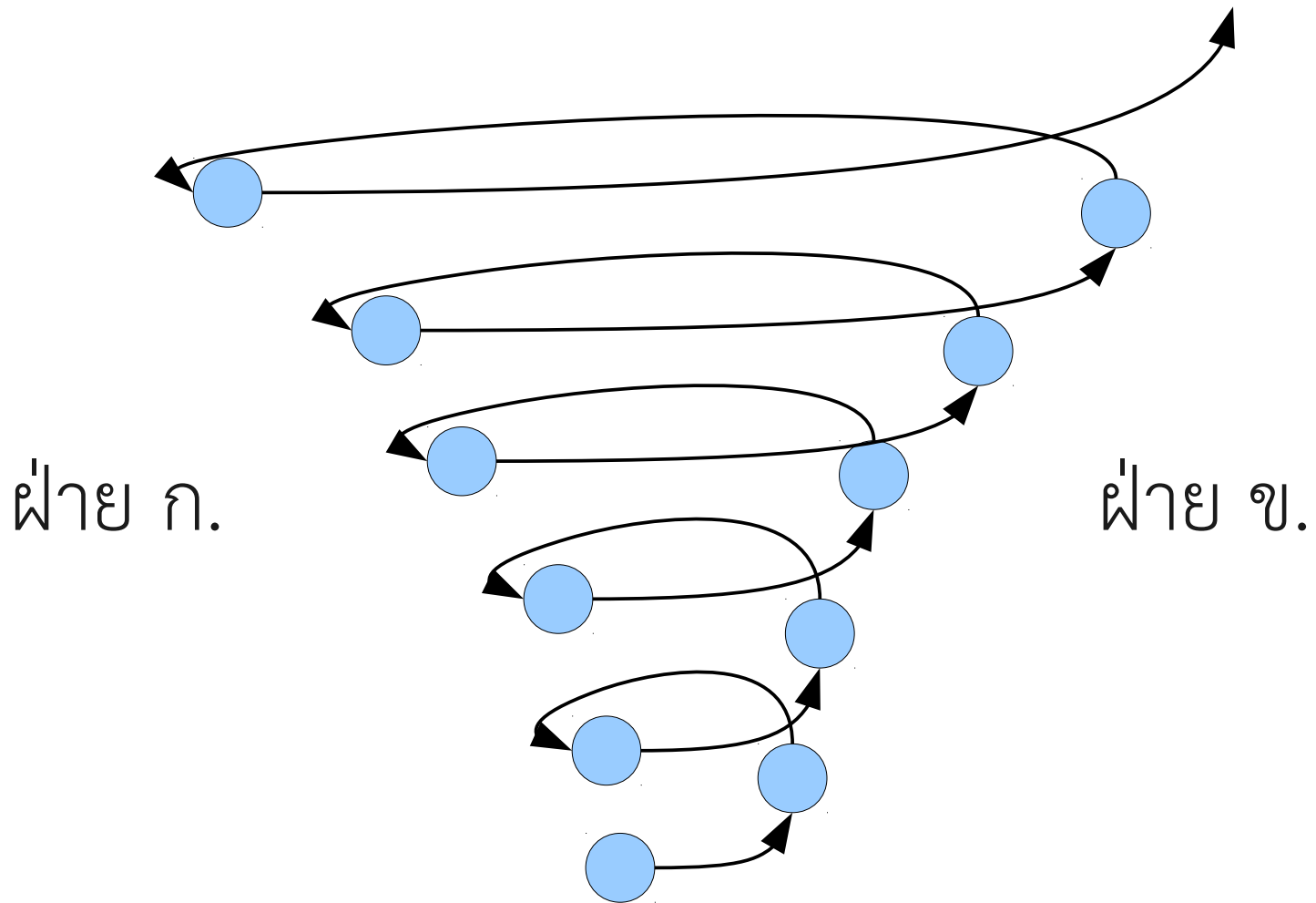
การเผชิญความขัดแย้ง (2)

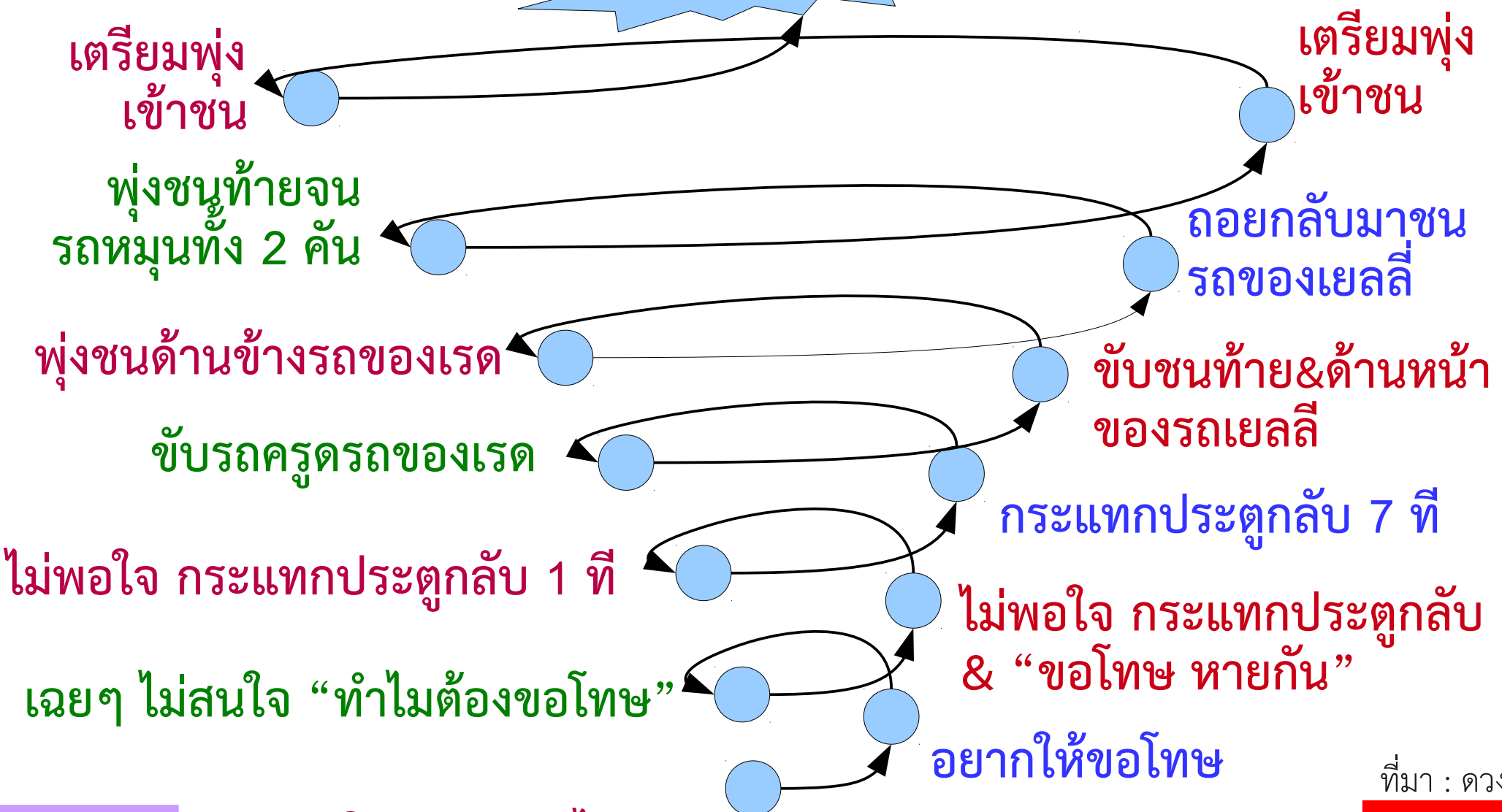
วิธีวิเคราะห์ความขัดแย้ง (1)

วิธีวิเคราะห์ความขัดแย้ง (2) : ตัวอย่าง

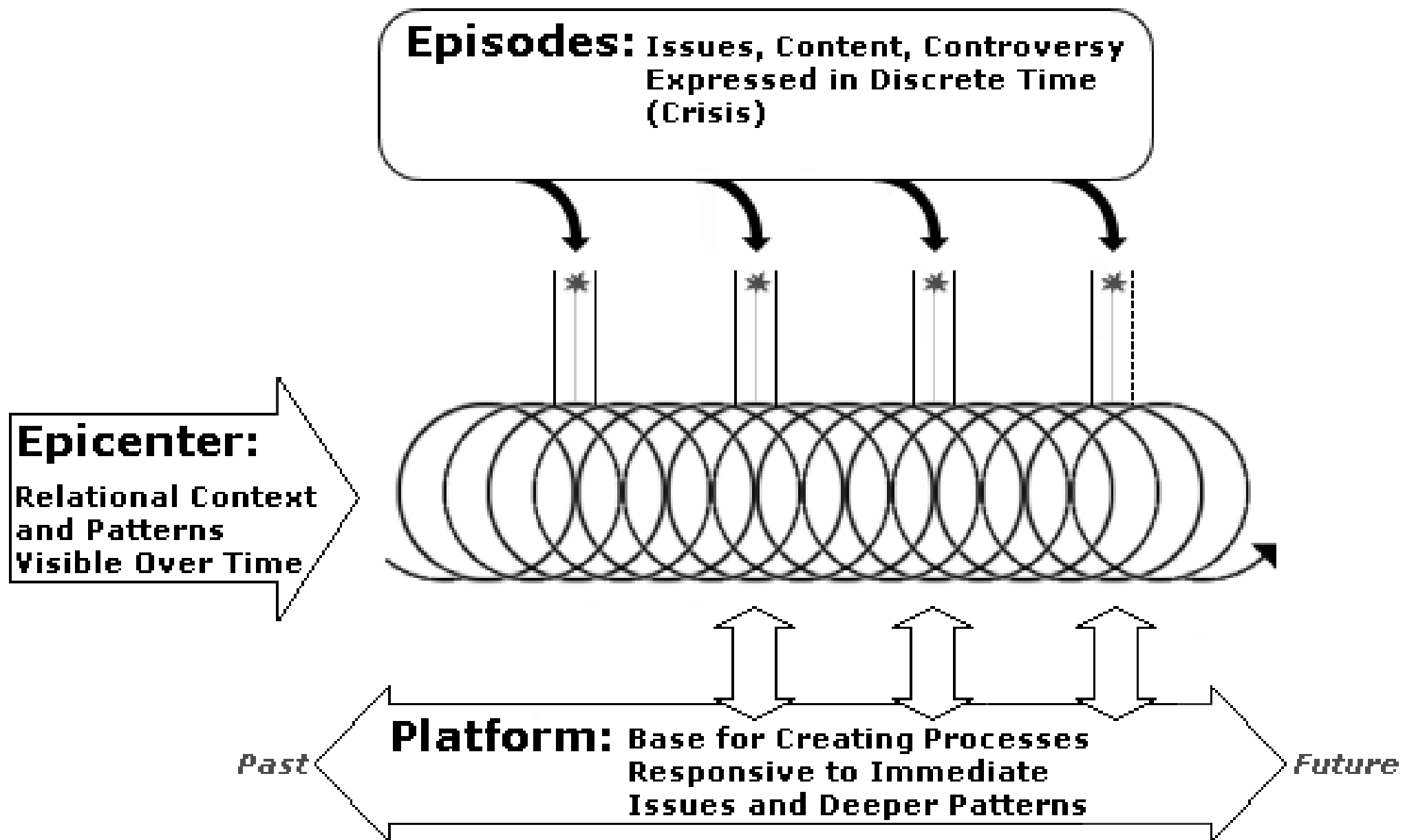

เยลลี่

เปิดประตูรถ ไปกระแทกรถของเรด

ที่มา : ดวงห
เรด

การแปลงเปลี่ยนความขัดแย้ง (1) : ยึดเชื้อ หยั่งราก

การแปลงเปลี่ยนความขัดแย้ง (2) : ที่ศูนย์กลางอายุ

พฤติกรรม ปรัชญาการณ เหตุการณ

แบบแผนพฤติกรรม (จำแนก เจงนับ)

เหตุแห่งแบบแผนพฤติกรรม

(โครงสร้าง, ระเบียบ, ระบบ)

แบบแผนความสัมพันธ์

(การสื่อสาร, ทำที่, ความกลัว, ความหวัง)

วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ คุณค่า

เอกสารอ้างอิง

- Robert J. Burrowes (1996) **Strategy of Nonviolent Defense : A Gandhian Approach**, NY: State University of NY Press
- Johan Galtung (2000) **Conflict Transformation by Peaceful Means : the Transcend Model**, UN : UN University. (available online http://www.transcend.org/pctrcluj2004/TRANSCEND_manual.pdf)
- John Paul Lederach (2003) **The Little Book of Conflict Transformation**, Good Book. (for abridge version, see <http://www.beyondintractability.org/essay/transformation/?nid=1223>)